

Toimielin	30 Sivistystoimi
Tulosalue	300 Sivistyslautakunta
Vastuualue	
Vastuuhenkilö	Rehtori-sivistystoimenjohtaja

Tähän vastuualueeseen kuuluvat kustannuspaikat: 3000, 3100, 3110, 3120, 3130, 3140, 3200, 3210, 3300, 3400, 3410, 3420

Toiminta-ajatus ja palvelusuunnitelma

Sivistyslautakunta päättää varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen, iltapäivätoiminnan, koulukuljetusten/joukkoliikenteen ja kirjaston toiminnasta. Yhteistyössä toimijoiden kanssa lautakunta kehittää alaisiaan toimintoja muuttuvan toimintaympäristön (talous, asiakasmäärä jne.) vaatimukset huomioon ottaen. Sivistystoimi luo edellytykset kuntalaisten henkiseen ja muulle kehittymiseen sekä hyvinvointiin huolehtimalla tasa-arvoisesta ja laadukkaasta varhaiskasvatuksesta, koulutuksesta ja elinikäisistä oppimismahdollisuuksista. Henkilöstö on tärkein voimavara toteutettaessa sivistystoimen palveluja. Henkilöstön määrän tulee vastata laajan tehtäväkentän tarpeita. Henkilöstön työhyvinvointiin ja jaksamiseen tulee panostaa.

Strateginen päämäärä: Oppiminen ja koulutus

Strateginen tavoite: Avoin, tasa-arvoinen ja laadukas varhaiskasvatus sekä perusopetus. Kunnan palvelurakennetta uudistetaan toimintaympäristön muuttuessa.

Hallinto/yksikkökohtainen tavoite ja mittari:

Tavoite 1: Sivistystoimen henkilöstön määrä on riittävä lakisääteisten tehtävien ja perustehtävien toteuttamiseksi.

Mittari 1: Päiväkodin henkilöstömitoituksen toteutuminen kaikissa työvuoroissa.

Arviointi: Henkilöstömitoitus toteutuu lähes koko ajan myös ryhmäkohtaisesti, ylityksiä on vähän ja ne ovat lyhytkestoisia.

Mittari 2: Lisähenkilöstön palkkaaminen kouluun ja sivistystoimen hallintoon vrt. lukuvuosi 2021–2022.

Arviointi: Koululla on jaettu seitsemäs vuosiluokka kahteen rinnakkaisluokkaan. Vakituinen luokanopettaja on siirretty tuntiopettajaksi ja hänen tilalleen on palkattu määräaikainen luokanopettaja. Lisäksi henkilöstöresurssia on vahvistettu palkkaamalla erityisopettaja/tuntiopettaja.

Sivistyslautakunta	Ta 2023	Ta muutos	Toteutunut 2023	Jäljellä	Tot %
Tuotot	583784	0	676979	-93195	116
Kulut	-3018477	0	-3150094	131617	104,4
Netto	-2434693	0	-2473115	38422	101,6

Riski tai ongelma	Pahimmat seuraukset	Riskin suuruus 1-3	Riskiin varautuminen	Asia hoidettu	Toteutumisaikataulu
<p>Sivistystoimen hallinnon ja opetushenkilöstön riittävä määrä.</p> <p>Sijaisuudet ala- ja yläkoulu, sijaiset saatava välittömästi.</p>	<p>Henkilöstön työssäjaksaminen ja uupuminen. Henkilöstön sitouttaminen. Vähennetään henkilöstön hakeutumista muihin tehtäviin.</p> <p>Pätevien sijaisten saaminen vaikeaa, kuormittaa opettajia ja ohjaajia, opetus kärsii.</p>	2-3	<p>Työnkuvat, työn määrä ja henkilöstön määrä riittävä tarpeeseen nähden. Lisähenkilöstön palkkaaminen.</p> <p>Pyritään sijaisuusringin käyttöön, tuntipankki käytössä.</p>	Sivistystoimen hallinnon osalta kesken. Opetushenkilöstöä on lisätty.	<p>Syyslukukauden 2023 alusta toteutettu opetushenkilöstön osalta.</p> <p>Sivistystoimen hallinnon osalta talousarvioon 2024 hallintosihteerin osuus 40 %</p>
Tietojärjestelmä	Oppilaiden, varhaiskasvatuksessa olevien lasten ja asiakkaiden tietojen häviäminen	1	Tietojärjestelmät ja niiden ohjelmat on annettu ulkopuolisen hoidettavaksi.	On hoidettu.	
Koulun oma palvelin ja verkko	Vain yksi vastuhenkilö, sijaisuus järjestely puutteellinen.	1	Koulun oman verkon käyttö vain käyttäjä- ja salasanan avulla.	On hoidettu.	
Julkista valtaa käyttävät virkamiehet valmistelevat päätettäväksi meneviä asioita.	<p>Taloudelliset seuraukset.</p> <p>Oikeudelliset seuraukset.</p> <p>Imagokysymys.</p>	1	Tehdään oikeudenmukaisia lakiin perustuvia esityksiä ja päätöksiä. Käytetään tarvittaessa hyväksi koettua omaa verkostoa ja ollaan huolellisia ja tarkkoja.	On hoidettu.	
Tarjouspyyntöön perustuvat koululaiskuljetukset kahden	Liikenneyrittäjä irtisanoo sopimuksen, jolloin kuljetukset joudutaan	1	Ei voi varautua, kuin sopimusten allekirjoittamisella, jolloin sopimuksen	On hoidettu.	

liikenneyrityksen hallussa.	hoitamaan pikkutakseilla tms. järjestelyillä normi taksojen mukaisesti. Kustannusten nousu.		irtisanomisaika on kuusi kuukautta.		
Kirjaston ja koulunkeittiön sijaisuudet	Kirjasto suljettu tai keittiö toiminnassa erityisjärjestelyin.	1	Henkilöstön työaikojen joustamisella ja tiedossa on molemmissa työyksiköissä yksi henkilö, joka hallitsee työtehtävät.	On hoidettu.	
Päiväkodilla ammattitaitoisen hoito- ja kasvatushenkilöstön riittävä määrä	Lapsen turvallinen hoito vaarantuu, jos hoito- ja kasvatushenkilöstöä liian vähän suhteessa lapsimäärään.	2	Noudatetaan päivähoitoasetuksessa säädettyä suhdelukua.	On hoidettu osittain.	
Ulkoistettu taloushallinto (kirjanpito, laskutus, palkat)	Asiakkaiden palvelu myöhästyy, vaikeutuu tai jopa estyy.	1	Käydään keskustelua palvelun tuottajan kanssa, tarvittaessa reklamoidaan.	Hoidetaan tapauskohtaisesti	
Pandemia	Lähiopetus keskeytyy, oppilaiden tuen saaminen vaarantuu	1	Etäopetuksen ja etäyhteyksien käytön opettelu sekä oppilaan tukemisen työnjaosta sopiminen	On hoidettu, tarkennetaan tapauskohtaisesti	
Riskin suuruus: 1 = vähäinen riski 2 = kohtalainen riski 3 = merkittävä riski					

Toimielin	30 Sivistystoimi
Tulosalue	300 Sivistyslautakunta
Vastuualue	3000 Sivistystoimen hallinto
Vastuuhenkilö	Rehtori-sivistystoimenjohtaja

Tähän vastuualueeseen kuuluvat kustannuspaikat: 3000, 3010

Toiminta-ajatus ja palvelusuunnitelma

Hallinto vastaa toimialan yhteisten asioiden hoidosta, tehtävien koordinoinnista ja lautakunnan työskentelyn sujuvuudesta. Hallinto ohjaa ja valvoo koulutuksen järjestämistä taloudellisesti sekä tarkoituksenmukaisesti lainsäädännön ja valtuuston määrittämässä puitteissa. Joukkoliikenne hoidetaan mahdollisimman taloudellisesti ja tarkoituksenmukaisesti muita toimintoja palvelleen. Toiminnan kustannuspaikat ovat sivistystoimen hallinto, joukkoliikenne, perusopetus, erityisopetus, esiopetus, iltapäivätoiminta, keittiö, kansalaisopisto, musiikkiopisto, kirjasto, päiväkotitoiminta, perhepäivähoito ja lasten kotihoidontuki.

Strateginen päämäärä: Oppiminen ja koulutus

Strateginen tavoite: Avoin, tasa-arvoinen ja laadukas varhaiskasvatus sekä perusopetus. Palvelut säilytetään laadukkaina ja niitä kehitetään suunnitelmallisesti ja kustannustehokkaasti.

Hallinto/yksikkökohtainen tavoite ja mittari:

Tavoite 1: Palvelujen taso pyritään säilyttämään, henkilöstön osaamista ja jaksamista tuetaan, taloudesta pidetään huoli.

Arviointi: Palvelun taso on pidetty laadukkaana. Henkilöstön osaamista on tuettu osallistumalla koulutuksiin ja webinaareihin. Henkilöstö on voinut osallistua kunnan työkykyä edistävään toimintaan.

Mittari 1: Henkilöstölle järjestetään koulutusta ja varahenkilösuunnitelma laaditaan, henkilöstön hyvinvointia tuetaan.

Arviointi: Varahenkilösuunnitelmaa on pohdittu osana hallintosihteerin työnkuvaa ja toimistosihhteerien sijaistamista. Erityisohjelmien osalta varahenkilönä on toimialajohtaja. Toimistosihhteerit sijaistavat tarvittaessa toisiaan.

Mittari 2: Talousarvion seuranta ja talousarviossa pysyminen.

Arviointi: Sivistystoimen hallinto on pysynyt talousarviossa.

Strateginen päämäärä: Oppiminen ja koulutus

Strateginen tavoite: Digitaalisia palveluja on tarjolla ja digiosaaminen on vahvaa.

Hallinto/yksikkökohtainen tavoite ja mittari:

Tavoite 1: Sivistystoimen hallinnossa tulisi olla varahenkilöjärjestelmä sähköisiin palveluihin ja käyttöjärjestelmiin.

Mittari 1: Tehdään koko kunnan yhteinen varahenkilösuunnitelma.

Arviointi: Erityisohjelmien osalta varahenkilönä on toimialajohtaja. Toimistosihhteerit sijaistavat tarvittaessa toisiaan

Strateginen tavoite: Avoin, tasa-arvoinen ja laadukas varhaiskasvatus sekä perusopetus.

Tavoite 1: Pyritään siihen, että henkilökunta on oikein mitoitettu, kelpoisuusehdot täyttävä ja kouluttautumalla ammattitaitoaan ylläpitävä.

Mittari 1: Toteutetaan kunnan koulutussuunnitelman mukaisesti kaksi koulutuspäivää/työntekijä/kalenterivuosi

Arviointi: Sivistystoimen hallinnossa on kouluttauduttu etäkoulutuksin omalta työpisteeltä mm. Primus, Kurre ja Wilma -ohjelmiin sekä KT:n järjestelyerien kustannuslaskennan periaatteisiin KVTES ja OVTES. Samoin AVI:n webinaarit ajankohtaisista teemoista.

Strateginen päämäärä: Itsenäinen ja yhtenäinen Enonkoski

Strateginen tavoite: Kunnan palvelurakennetta uudistetaan toimintaympäristön muuttuessa.

Hallinto/yksikkökohtainen tavoite ja mittari:

Tavoite 1: Kuntalaisten asiointi kirkonkylälle mahdollistetaan koulukuljetuksien yhteydessä ja/tai linja-autovuoroilla.

Mittari 1: Seurataan asiointiliikenteen asiakasmääriä.

Arviointi: Asiointiliikenne aloitettiin 1.5.2023. Reitit koskevat kaikkia kyliä ja asiointipäiviä on kaksi/viikko. Heinäkuun loppuun mennessä kutsutaksia oli käyttänyt 40 henkilöä, näin ollen käyttö on erittäin vähäistä. Kustannukset tuolta ajalta ovat 1 004,25 €. Loppuvuoden osalta ei tilastoa ole vielä saatavissa.

Mittari 2: Säilytetään linja-autovuorojen määrä nykyisellä tasolla neuvottelemalla Elyn ja Matkahuollon kanssa.

Arviointi: Linja-autovuorot Savonlinna-Enonkoski-Savonlinna välillä ovat pysyneet ennallaan talviaikoina. Kesäaikaan oli pieniä muutoksia siten, että Savonlinnasta pääsi Enonkoskelle kolmella vuorolla klo 8.00 (uusi) klo 13.15 ja 16.15. Talviaikaan vuoroja on yksi enemmän. Aamuvuorossa klo 8.00 on ollut käyttäjiä satunnaisesti yhdestä neljään henkilöön.

Sivistystoimen hallinto	Ta 2023	Ta muutos	Toteutunut 2023	Jäljellä	Tot %
Tuotot	0	0	3892	-3892	*****
Kulut	-95165	0	-85195	-9970	89,5
Netto	-95165	0	-81303	-13862	85,4

Toimielin	30 Sivistystoimi
Tulosalue	300 Sivistyslautakunta
Vastuualue	3100 Peruskoulutus
Vastuuhenkilö	Rehtori-sivistystoimenjohtaja

Tähän vastuualueeseen kuuluvat kustannuspaikat: 3100, 3105, 3110, 3120, 3130, 3140

Toiminta-ajatus ja palvelusuunnitelma

Esiopetusta annetaan koulun toimintana ja koulun tiloissa. Yhtenäiskoulussa opiskelee 0–9 vuosiluokat. Koulurakennuksia on kaksi ja lisäksi liikunnan opetuksessa käytetään liikuntataloa. Iltapäivätoiminta toteutetaan omana toimintana esiopetuksen tiloissa koulupäivän jälkeen. Koulun ja päiväkodin ruoka valmistetaan koululla sijaitsevassa omavalmistuskiekkiossa. Noin puolet esi- ja perusopetuksen oppilaista on koulukuljetusedun piirissä.

Strateginen päämäärä: Oppiminen ja koulutus

Strateginen tavoite: Avoin, tasa-arvoinen ja laadukas varhaiskasvatus sekä perusopetus

Hallinto/yksikkökohtainen tavoite ja mittari:

Tavoite 1: Opetusryhmässä voi olla enintään 23 oppilasta. Opetusryhmä jaetaan kahteen rinnakkaiseen opetusryhmään, mikäli oppilaita olisi 24 tai enemmän.

Mittari 1: Pienet tai kohtuullisen kokoiset opetusryhmät esi- ja perusopetuksessa toteutuvat.
Arviointi: Pienin opetusryhmä on esiopetuksessa 11 oppilasta ja suurin yhdeksäs luokka 19 oppilasta. Seitsemäs luokka on jaettu kahtia, muutoin luokkakoko olisi 26 oppilasta.

Tavoite 2: Opetusryhmien tuen tarpeiden mukaan (yleinen, tehostettu ja erityinen tuki sekä käyttäytymisen haasteiden mukaan) ryhmiin voidaan oppilaiden ohjaamiseen ja opiskelun tukemiseen osoittaa koulunkäynninohjaaja ja laaja-alaisen erityisopettajan tukea.

Mittari 1: Sijaisjärjestelyt on voitu pääosin hoitaa ulkopuolisilla sijaisilla. Seuranta ESS7 tilastot.

Arviointi: Pidempiaikaiset sijaisuudet on hoidettu ulkopuolisilla sijaisilla, mutta lyhytaikaisissa sijaisuuksissa käytetään koulunkäynninohjaajia, vapaana olevia opettajia tai poikkeustapauksessa oto-tunteina. Erityisopetusresurssin vahvistaminen on osoittautunut tarpeelliseksi ja joustavoittaa laaja-alaisen erityisopetuksen järjestämistä.

Tavoite 3: Perusopetuksen oppilaiden digitaidot lisääntyvät ja digitaalisten oppimateriaalien käyttö lisääntyy. Vuonna 2023 hankitaan 25 päätelaitetta oppilaille ja luokkiin tai opettajille yhteensä 10 päätelaitetta. Riittävä laitekanta mahdollistaa laajemman digitaalisten oppimateriaalien käytön.

Mittari 1: Koululle on hankittu 25 päätelaitetta oppilaiden käyttöön. Digitaalisten oppimateriaalien käyttäminen on lisääntynyt.

Arviointi: Koululle on hankittu 10 ipadia ja kuusi tietokonetta oppilaiden käyttöön. Digitaalisia oppimateriaaleja on käytössä SanomProta ja Otavalta. Myös Bingel ja Opinaika ovat käytössä. Googlen Classroom-sovelluksen kautta tehdään tehtäviä ja jaetaan oppimateriaalia.

Tavoite 4: Koulun ruokalistalla suositaan lähiruokaa ja kotimaisia raaka-aineita. Koulun ruokalista uudistetaan ja kouluruokailua kehitetään kouluruokakyselyn avulla. Kouluruokailua arvioidaan ja kehitetään kouluruokakyselyn avulla.

Mittari 1: Kouluruokakysely on tehty syyslukukaudella 2022 ja uusi ruokalista otetaan käyttöön alkuvuoden 2023 aikana.

Arviointi: Uusi kuuden viikon kiertävä ruokalista otettiin käyttöön 9.8.2023.

Mittari 2: Iltapäivän maksuttoman välipalan tarjoaminen laajennetaan koskemaan yläkoulun oppilaita tammikuusta 2023 alkaen.

Arviointi: Maksuton välipala tarjotaan kaikille 3–9 luokan oppilaille, joiden koulupäivä jatkuu klo 13 jälkeen.

Peruskoulutus	Ta 2023	Ta muutos	Toteutunut 2023	Jäljellä	Tot %
Tuotot	501784	0	544013	-42229	108,4
Kulut	-2071416	0	-2169664	98248	104,7
Netto	-1569632	0	-1625651	56019	103,6

Toimielin	30 Sivistystoimi
Tulosalue	300 Sivistyslautakunta
Vastuualue	3200 Muu koulutus
Vastuuhenkilö	Rehtori-sivistystoimenjohtaja

Tähän vastuualueeseen kuuluvat kustannuspaikat: 3200, 3210

Toiminta-ajatus ja palvelusuunnitelma

Muu koulutus luo kunnan asukkaille mahdollisuuksia itsensä kehittämiseen kansalaisopiston ja musiikkiopiston opinto- ja harrastustoimintaan osallistumisen muodossa. Linnalan opisto antaa kurssitarjonnallaan monenlaisia mahdollisuuksia eritasoiseen opiskeluun ja harrastamiseen. Tämän lisäksi järjestetään erilaisia projekteja ja hankkeita. Linnala tarjoaa koulutusta ja yleissivistystä, mahdollisuuksia harrastamiseen, kohtaamiseen ja virkistytymiseen. Toiminnallaan se pyrkii myös ehkäisemään yhteiskunnallista syrjäytymistä.

Musiikkiopisto toiminta hankitaan ostopalveluna Savonlinnan musiikki- ja tanssiopistolta. Oppilaspaikkoja on kymmenen. Yksi oppilaspaikka maksaa n. 930 €. Musiikkiopistoa ylläpitää Savonlinnan musiikkiopiston kannatusyhdistys ry. Musiikkiopistossa opiskellaan neljällä eri tasolla. AO = aikuisosasto, MOT= musiikkiopistotaso, PJO= popjazz-osasto ja PT= perustaso.

Strateginen päämäärä: Aktiiviset kuntalaiset

Strateginen tavoite: Kuntalaiset ovat omatoimisia, aktiivisia, liikkuvia ja harrastavia.

Hallinto/yksikkökohtainen tavoite ja mittari:

Tavoite 1: Linnalan opisto järjestää monipuolista ja riittävää vapaan sivistystyön opetusta Enonkoskella. Opetustarjonnassa huomioidaan vahvasti kuntalaisten toiveet.

Mittari 1: Opetusta järjestetään vuosittain 580–620 tuntia.

Arviointi: Linnala on antanut 585,51 tuntia opetusta. Opetus jakaantuu kädentaitoihin, liikuntaan ja tietoteknisiin kursseihin.

Mittari 2: Toteutuneiden kurssien määrä ja mahdollisesti uusien kurssien määrä (kuntalaisten toiveet).

Arviointi: Kursseja on toteutunut 30 (suunniteltu oli 34). Aihepiiriltään uusia kursseja ei ole aloitettu.

Tavoite 2: Taiteen perusopetuksen musiikin opetukseen on varattu 10 oppilaspaikkaa ja opiskelijoiden opiskelua tuetaan oppilaspaikkamaksuilla.

Mittari 1: Taiteen perusopetuksen yleiseen tai laajaan oppimäärään osallistuu vähintään 5 opiskelijaa vuosittain.

Arviointi: Savonlinnan musiikki ja tanssiopistossa opiskeli kevätlukukaudella viisi ja syyslukukaudella seitsemän enonkoskelaista opiskelijaa.

Muu koulutus	Ta 2023	Ta muutos	Toteutunut 2023	Jäljellä	Tot %
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-30050	0	-29062	-988	96,7
Netto	-30050	0	-29062	-988	96,7

Toimielin	Sivistyslautakunta
Tulosalue	300 Sivistyslautakunta
Vastuualue	3300 Kirjasto
Vastuuhenkilö	Rehtori-sivistystoimenjohtaja

Tähän vastuualueeseen kuuluvat kustannuspaikat: 3300

Toiminta-ajatus ja palvelusuunnitelma

Edistää väestön yhtäläisiä mahdollisuuksia sivistykseen, kirjallisuuden harrastamiseen, jatkuvaan tietojen, taitojen ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseen, kansainvälistymiseen sekä elinikäiseen oppimiseen. Lisäksi edistää aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sananvapautta. Kunnan kirjasto palvelee sekä asiakaspalveluajoilla ja omatoimiaikoina.

Strateginen päämäärä: Aktiiviset kuntalaiset

Strateginen tavoite: Kuntalaiset ovat omatoimisia, aktiivisia, liikkuvia ja harrastavia

Hallinto/yksikkökohtainen tavoite ja mittari:

Tavoite 1: Kirjaston lainattava materiaali vastaa kuntalaisten toiveita ja kuntalaiset käyttävät kirjastoa aktiivisesti myös omatoimiaikana.

Mittari 1: Kirjaston materiaalien käyttö- ja lainausmäärät (sisältäen e-materiaalin käytön) lisääntyy 5 % toimintavuoden 2022 kävijä- ja lainausmääristä.

Arviointi: Näyttelyitä on ollut kaksi, jotka ovat tuoneet kävijöitä kirjastoon, samalla on tutustuttu muuhun kirjaston toimintaan. Näprääjät ovat kokoontuneet kirjastossa joka toinen viikko. Lukupiirejä on ollut kolme. Lainaus- ja kävijätilasto ei ole valmistunut vielä.

Mittari 2: Omatoimiaikaisen käytön seuranta ja toteutuma kävijää/kk. Omatoimiajalla kävijämäärät lisääntyvät 5 % toimintavuoden 2022 omatoimiaikaisista kävijämääristä.

Arviointi: Omatoimikirjaston käyttöön on ohjattu. Kävijämäärä on lähes tuplaantunut ensimmäisestä käyttöönottovuodesta 2022. Kävijöitä oli 2264, kun edellisenä vuonna oli 1200.

Strateginen päämäärä: Oppiminen ja koulutus

Strateginen tavoite: Elinikäinen oppiminen, Digitaalisia palveluja on tarjolla ja digiosaaminen on vahvaa

Hallinto/yksikkökohtainen tavoite ja mittari:

Tavoite 1: Tarjoamme mahdollisuuden kuntalaisille pysyä kiinni nykyajan tekniikassa ja digitaidoissa.

Mittari 1: Kuntalaisille tarjotaan mahdollisuus käyttää omatoimisesti tietokoneita ja tulostusta myös kirjaston omatoimiaikana. Kirjastossa on asiakkaiden käytössä kaksi tietokonetta ja yksi monitoimilaite (tulostin- ja skanneritoiminnot samassa laitteessa).

Arviointi: Tietokoneet ja tulostuslaite ovat olleet asiakkaiden käytössä myös omatoimiajalla. Seutulainauksen ja omatoimiajan hyödyntäminen ovat aktivoineet kuntalaisia etäopiskeluun.

Mittari 2: Kirjaston tiloissa järjestetään kuntalaisille vähintään kaksi digineuvontatyöpajaa tai yleisöluentoa tai opetustilaisuutta vuoden 2023 aikana.

Arviointi: Digineuvontaa oli keväällä ulkopuolisen toimesta. Kirjaston henkilökunta on opastanut tarvittaessa asiakaspäätteillä ja neuvonut kirjaston verkkokäytössä.

Kirjasto	Ta 2023	Ta muutos	Toteutunut 2023	Jäljellä	Tot %
Tuotot	0	0	590	-590	*****
Kulut	-137767	0	-138543	776	100,6
Netto	-137767	0	-137952	185	100,1

Toimielin	30 Sivistyslautakunta
Tulosalue	300 Sivistyslautakunta
Vastuualue	3400 Lasten päivähoito
Vastuuhenkilö	Rehtori-sivistystoimenjohtaja

Tähän vastuualueeseen kuuluvat kustannuspaikat: 3400, 3410, 3420

Toiminta-ajatus ja palvelusuunnitelma

Varhaiskasvatuksen tavoitteena on edistää lapsen kokonaisvaltaista hyvinvointia, tasapainoista kasvua, kehitystä ja oppimista. Varhaiskasvatuksessa painotetaan lapsuuden itseisarvoista luonnetta, vaalitaan lapsuutta ja ohjataan lasta ihmisenä kasvamisessa. Varhaiskasvatus on suunnitelmallista ja tavoitteellista vuorovaikutusta ja yhteistoimintaa, jossa lapsen leikillä on keskeinen merkitys. Lähtökohtana toiminnassa ovat palveluhenkisyys ja tiivis yhteistyö lapsen huoltajien kanssa. Säännöllinen yhteistyö huoltajien kanssa on oleellista, jotta perheiden ja henkilöstön yhteinen kasvatustehtävä muodostaa lapsen kannalta mielekkään kokonaisuuden.

Varhaiskasvatusta tuodaan esille myönteisellä tavalla järjestämällä toimintaa eri yhteistyötahojen, esim. järjestöjen, seurakunnan, vanhustyön ja perusopetuksen kanssa.

Vastuualueen tehtävänä on järjestää kunnallisia varhaiskasvatuspalveluja perheiden tarpeiden mukaisesti. Jokaisella perheellä on lain mukaan oikeus valita lapsilleen elämäntilanteeseensa sopiva palvelumuoto. Varhaiskasvatuspalvelu järjestetään Enonkoskella kokonaisuudessaan päiväkotihoidon, yksityisiä toimijoita ei ole. Lisäksi perheellä on mahdollisuus valita lasten kotihoidon tuki ja hoitaa lapset omassa kodissaan.

Kunnallista varhaiskasvatuspalvelua järjestetään tällä hetkellä päiväkotihoidon. Päiväkodissa on kolme ryhmää; Pikku-Uikut, Kuikat ja Koskikarat, joissa tarjotaan varhaiskasvatusta 1–5-vuotiaille sekä esiopetusta täydentävää varhaiskasvatusta esikoululaisille. Päiväkodissa järjestetään tarvittaessa myös vuorohoidon aamuisin, iltaisin ja viikonloppuisin vanhempien työstä tai opiskelusta johtuvien tarpeiden mukaan. Vuorohoidon tarve on viime vuosina lisääntynyt. Lisäksi tällä hetkellä päiväkodissa olevista lapsista noin kolmannes on alle 3-vuotiaita, mikä on lisännyt henkilöstön tarvetta. Joitakin varhaiskasvatuspaikkoja myydään vuosittain muille paikkakunnille.

Varhaiskasvatustoimintaa ohjaa seudullinen varhaiskasvatussuunnitelma. Varhaiskasvatustoimintaa suunnitellaan, arvioidaan ja dokumentoidaan varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti. Pienryhmätoiminta, jossa toteutuu lapsen yksilöllinen huomioiminen ja kehityksen tukeminen, on keskeinen toimintamuoto. Varhaiskasvatus on kokopäiväpedagogiikkaa, jossa kaikki päivän tilanteet ovat kasvun ja oppimisen kannalta merkityksellisiä ja leikki on keskiössä. Varhaiskasvatussuunnitelman (Vasun) mukaisesti päiväkodissa kiinnitetään huomiota huoltajien ja lasten osallisuuden vahvistamiseen osana varhaiskasvatustoimintaa. Huoltajien osallisuuden vahvistamiseksi tiedonkulkua on parannettu ottamalla käyttöön sähköinen asiointijärjestelmä Daisy. Daisya hyödynnetään yhteydenpidon lisäksi pedagogisessa dokumentoinnissa sekä lasten ja ryhmien varhaiskasvatussuunnitelmien laatimisessa sähköisesti. Kasvatushenkilöstön pedagogista osaamista kehitetään edelleen täydennyskoulutuksen avulla ja hyödynnetään erityisesti verkkokoulutuksia.

Strateginen päämäärä: Oppiminen ja koulutus

Strateginen tavoite: Avoin, tasa-arvoinen ja laadukas varhaiskasvatus.

Hallinto/yksikkökohtainen tavoite ja mittari:

Tavoite 1: Riittävä määrä pätevää henkilöstöä ja varhaiskasvatuspaikkoja päiväkodissa, jotta varhaiskasvatusta pystytään jatkossakin tarjoamaan joustavasti perheiden tarpeet huomioiden, mukaan lukien vuorohoidon tarpeet.

Mittari 1: Riittävä määrä henkilöstöä suhteessa lapsiin. Tavoitteena on, että lainmukainen mitoitus toteutuisi päiväkodissa myös ryhmäkohtaisesti, ei ainoastaan koko päiväkotia tarkasteltaessa.

Arviointi: Päiväkodissa on riittävästi koulutettua henkilöstöä. Henkilöstömitoitus toteutuu lähes koko ajan myös ryhmäkohtaisesti, ylityksiä on vähän ja ne ovat lyhytkestoisia. Henkilöstö on joustavaa ja siirtyy tarvittaessa työskentelemään ryhmästä toiseen, jolloin ulkopuolisia sijaisia tarvitaan harvoin. Elokuun lopussa 2023 päiväkotiin palkattiin yksi osa-aikainen varhaiskasvatuksen lastenhoitaja lisäresurssiksi sijaistamaan esimerkiksi opintovapaalla tai lomalla olevia työntekijöitä. Marraskuussa päiväkodille siirtyi työskentelemään yksi koululta vapautunut lastenhoitaja, joten mitoitus toteutuu myös ryhmäkohtaisesti.

Mittari 2: Varhaiskasvatuksen asiakasperheille teetetään kysely keväällä 2023, jolla mitataan tyytyväisyyttä varhaiskasvatukseen Enonkoskella. Tavoitetaso 4, maksimin ollessa 5.

Arviointi: Kevään 2023 kysely toteutettiin sähköisenä kyselynä Webproppiilla ajalla 26.4.-8.5.23 yhteensä 36 asiakasperheelle. Vastauksia saatiin 17 eli vähän alle puolet perheistä vastasi kyselyyn. Kyselyn vastausaikaa jatkettiin alkuperäisestä vähäisen vastausmäärän vuoksi. Lisäksi

huoltajia muistutettiin kyselyyn vastaamisesta Daisyn kautta, eteisiin kiinnitettyjen ilmoitusten avulla sekä kasvotusten.

Kysyttäessä tyytyväisyydestä varhaiskasvatukseen Enonkosken päiväkodissa 65 % vastasi "erittäin tyytyväinen" ja 29 % "tyytyväinen" eli 99,5 % vastaajista oli tyytyväisiä tai erittäin tyytyväisiä varhaiskasvatukseen. Pisteytettynä asteikolla 1–5, tyytyväisyys oli 4,5 eli tavoitteeseen päästiin.

Kyselyssä kysyttiin erikseen tyytyväisyyttä mm. lapsen perustarpeista huolehtimiseen, ilmapiiriin, toiminnan monipuolisuuteen ja kasvatukselliseen yhteistyöhön sekä uuteen sähköiseen asiointijärjestelmään Daisyn. Kaikilla em. osa-alueilla oltiin tyytyväisiä tai erittäin tyytyväisiä vähintään 90 % vastauksissa.

Strateginen tavoite: Elinikäinen oppiminen.

Hallinto/yksikkökohtainen tavoite ja mittari:

Tavoite 1: Henkilöstö osallistuu säännöllisesti täydennyskoulutuksiin kunnan täydennyskoulutussuunnitelman mukaisesti. Koulutuksiin osallistuminen mahdollistetaan toimivin sijaisjärjestelyin sekä etäkoulutuksia hyödyntäen. Etäkoulutuksiin ja -palavereihin osallistumisen on kustannustehokasta.

Mittari 1: Toteutetaan kunnan koulutussuunnitelman mukaisesti kaksi koulutuspäivää/työntekijä/kalenterivuosi.

Arviointi: Alkuvuoden aikana henkilöstö on osallistunut vain lyhyempiin verkkokoulutuksiin, eikä kokonaisia koulutuspäiviä ole ollut kenelläkään. Koulutuksia on suunnitteilla vielä loppuvuodelle lähes koko henkilöstölle. Lisäksi pidetään varhaiskasvatuksen kehittämispäivä 9.9. jolloin osallistutaan yhdessä muutamaaan lyhyempään verkkokoulutukseen. Kaksi koulutuspäivää toteutui vain neljällä 11 työntekijästä. Jokaiselle henkilöstöstä tuli kuitenkin vähintään puolikas koulutuspäivä ja lisäksi henkilöstö osallistui lyhyempiin webinaareihin.

Mittari 2: Päiväkodilla on riittävästi laitteistoa ja tiloja etäkoulutuksiin osallistumiseen. Hankitaan yksi tietokone yhteiseen käyttöön.

Arviointi: Uutta tietokonetta ei ole hankittu, vaan toistaiseksi koulutuksiin osallistuminen mahdollistuu käyttäen olemassa olevaa laitteistoa. Hyvällä yhteistyöllä ja siirtymällä tarpeen mukaan työskentelemään ryhmästä toiseen mahdollistetaan jokaisen koulutuksiin osallistuminen vuorollaan.

Mittari 3: Päiväkodin henkilöstöllä on riittävä digiosaaminen ja digitaalisia palveluja sekä laitteistoa hyödynnetään myös kasvatustyössä. Koko päiväkodin henkilöstö on suorittanut tietosuoja ABC julkishallinnon henkilöstölle -verkkokoulutuksen.

Arviointi: Koko päiväkodin kasvatushenkilöstö on suorittanut tietosuoja ABC-verkkokoulutuksen.

Strateginen tavoite: Digitaalisia palveluja on tarjolla ja digiosaaminen on vahvaa.

Hallinto/yksikkökohtainen tavoite ja mittari:

Tavoite 1: Varhaiskasvatuksen sähköistä asiointijärjestelmää Daisya hyödynnetään entistä enemmän tiedonkulun ja huoltajien osallisuuden vahvistamiseksi.

Mittari 1: Järjestetään huoltajien ilta, jossa perheitä opastetaan ja kannustetaan Daisyn käyttöön. Tarvittaessa ohjataan palvelun käytössä yksilöllisesti.

Arviointi: Daisy on pääasiallinen viestintäväline ja huoltajille annetaan neuvontaa sen käyttöön tarpeen mukaan. Lähes kaikista perheistä huoltaja käyttää Daisya sujuvasti. Huoltajille on jaettu ohje ja ohjevideo DaisyFamilyn käyttöön.

Lasten päivähoito	Ta 2023	Ta muutos	Toteutunut 2023	Jäljellä	Tot %
Tuotot	82000	0	128484	-46484	156,7
Kulut	-684079	0	-727631	43552	106,4
Netto	-602079	0	-599147	-2932	99,5